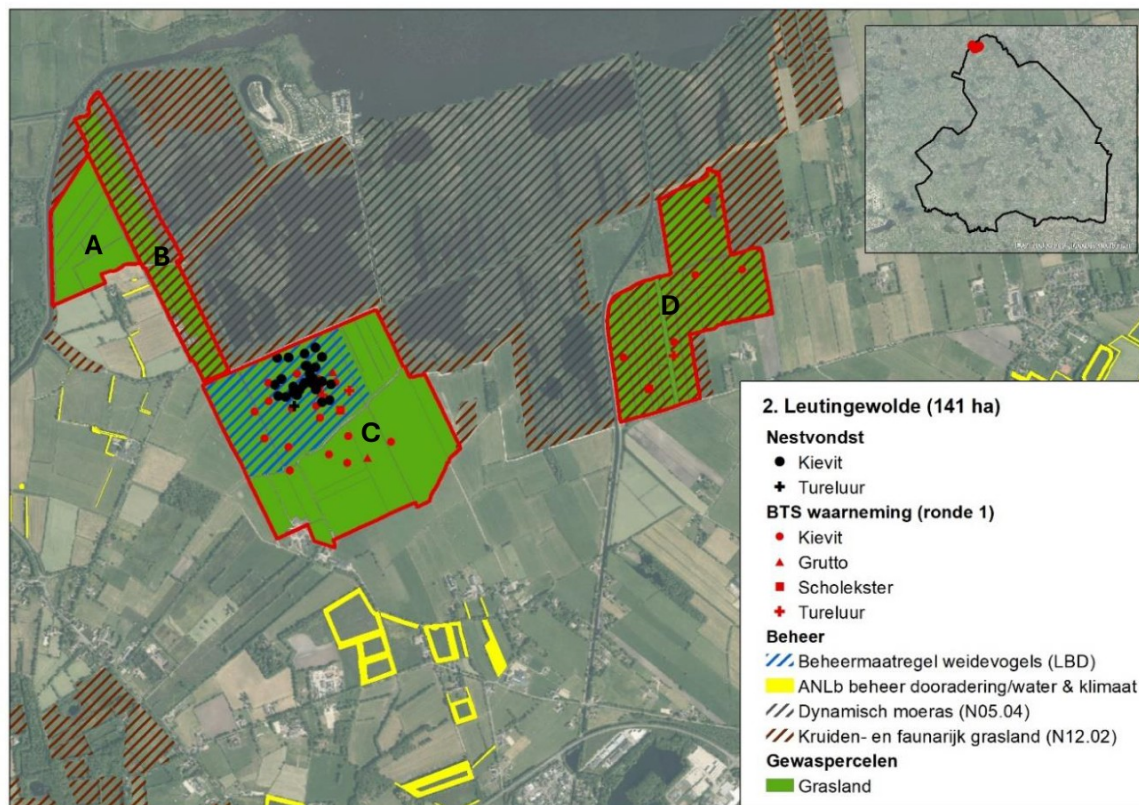

Gebiedsscan Leutingewolde

Gebied 2

Figuur 1: Weidevogelgebied 2 Leutingewolde, met daarin weergegeven de voor het jaar 2023 beschikbare telgegevens (zie ook tabel 1) en uitgevoerde beheermaatregelen. In deelgebied A, C en D worden jaarlijks BTS-tellingen uitgevoerd.

Het weidevogelgebied Leutingewolde beslaat een oppervlakte van 140 hectare en ligt tussen de plaats Leutingewolde en het Leekstermeer. De percelen in het gebied hebben alleen betrekking op grasland (127 ha), waarvan een belangrijk deel het beheertype kruiden- en faunairijk grasland (N12.02) betreft en in eigendom is van Staatsbosbeheer. Het overige deel is binnen het Natuurbeheerplan begrensd als 'dooradering'. Het gebied is relatief open, met verspreid voorkomende opgaande elementen zoals bosjes, singels en solitaire bomen. De gemiddelde grondwaterstand ligt in het voorjaar grotendeels tussen de 20-40 cm onder het maaiveld¹.

Met name de nattere delen van weidevogelgebied Leutingewolde zijn van waarde als broedgebied voor kievit, grutto, tureluur, scholekster en wulp. Het gebied is onderverdeeld in verschillende telgebieden waar aantalsontwikkeling wordt bijgehouden door middel van jaarlijkse BTS-tellingen. De indruk vanuit de vrijwilligers is dat de weidevogelstand toeneemt, op basis van de BTS-tellingen lijken de dichtheden van grutto, wulp en tureluur juist licht af te nemen en voor de scholekster en kievit stabiel. Opvallend is dat betreffende soorten in het geheel ontbreken in het noordwestelijke deel van het gebied (telvak A en B), ondanks dat het biotoop volgens de hier actieve vrijwilliger op het oog geschikt lijkt. Mijding van dit gebied vanwege aanwezige predatoren wordt als mogelijke oorzaak genoemd.

De gemiddelde nestoverleving voor weidevogels in Leutingewolde is 0,47 (2021-2023)² en wordt vanuit de vrijwilligers aangemerkt als 'hoog', terwijl de indruk is dat maar weinig kuikens vliegvlug worden. Maatregelen die zijn genomen ter verbetering van het biotoop hebben betrekking op plasdras, in combinatie met grasland met een uitgestelde maaidatum en extensieve beweiding. Het weidevogelbeheer is gelegen in het lagere deel van het gebied. In 2022 en 2023 lag het beheer in zijn geheel binnen een vossenwerend raster, hoewel dit volgens de vrijwilligers predatie door

¹ Kaartportaal.drenthe.nl; gemiddelde voorjaars grondwaterstand

² Cumulatief voor de soorten Kievit, Scholekster, Tureluur en Wulp. Bron: [redacted] 2024. Evaluatie boerenlandvogels 2021-2023. Inzicht in weidevogelbeheer in Drenthe. A&W-rapport 23-245.

vos niet altijd kon voorkomen. Specifieke beheermaatregelen voor de kievit en wulp zijn niet uitgevoerd. Het oostelijke deel van het gebied wordt begrast door een kudde hengsten.

In het gebied is één weidevogelbeschermer (DR08 Noordenveld 1) actief, evenals minimaal drie jagers die zich bezig houden met het beheer van predatoren³. De weidevogelbeschermer heeft contact met twee betrokken boeren en voert de bescherming uit onder de coördinatie van Landschapsbeheer Drenthe. De bereidheid van grondeigenaren om mee te doen aan beheer is aangemerkt als 'goed', één boer zet zich middels een nieuwe vorm van landbouw sterk in voor weidevogels, onder andere door toepassing van bokashi en realisatie van plasdras.

Predatie wordt door Landschapsbeheer Drenthe en vanuit de vrijwilligers als belangrijk knelpunt genoemd, ondanks een goede samenwerking tussen de vrijwilliger en de jagers in het gebied. Het predatorenbeheer is de afgelopen jaren uitgevoerd op basis van een provinciaal toestemmingsbesluit, ook is een vangkooi aanwezig. De kaarten in bijlage 2 geven een indruk van de verspreiding van enkele belangrijke predatoren van nesten en kuikens.

Tabel 1: Kwantitatieve data Leutingewolde

	2021	2022	2023
landgebruik			
Grasland	126 ha	127 ha	127 ha
Bouwland	1 ha	0 ha	0 ha
Beheermaatregelen weidevogels			
Grasland met rustperiode (A01)	8,3 ha	15,5 ha	15,5 ha
Plasdras (A03)	1,0 ha	2,0 ha	2,0 ha
Extensief beweide grasland (A06)	4,1 ha	8,4 ha	8,4 ha
Predatoren rasters gebieden	0 ha	26,2 ha	26,2 ha
Predatorenbeheer			
Vos (binnen 3 km)	5	23	16
Zwarte kraai	15	0	0
Monitoring; nesten			
Kievit	27	45	32
Scholekster	1	0	0
Grutto	5	3	0
Wulp	0	0	0
Tureluur	4	4	3
Monitoring; BTS, ronde 1			
Kievit	20	14	24
Scholekster	3	3	2
Grutto	7	5	2
Wulp	2	1	0
Tureluur	14	6	4

Aanbevelingen

Het succes van het weidevogelbeheer in het gebied is grotendeels afhankelijk van één zeer betrokken boer, wat het relatief kwetsbaar maakt. Het is aan te bevelen waar mogelijk de kwetsbaarheid te verminderen en daarnaast te onderzoeken of het beheer in het oostelijke deel van het gebied meer kan worden afgestemd op weidevogels. Aangezien predatie als één van de belangrijkste knelpunten wordt genoemd, lijkt het wenselijk het predatorenbeheer in het gebied waar mogelijk te optimaliseren.

De ligging van een deel van het gebied binnen de begrenzing 'dooradering' biedt mogelijkheden voor het afsluiten van (randen)beheer, waar ook weidevogels van kunnen profiteren.

³ Gebaseerd op in FRS ingevoerde waarnemingen.

Disclaimer

Deze gebiedsscan heeft alleen betrekking op kievit, scholekster, grutto, wulp en tureluur.

Het aantal gevonden nesten geeft alleen een indicatie van de populatieontwikkeling. Zo wordt in gebieden met beheer niet gezocht naar nesten en kan de inspanning van vrijwilligers door de jaren heen verschillen. Ook BMP- en BTS-gegevens moeten met grote voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Dit omdat jaarlijks getelde oppervlaktes per cluster kunnen variëren, waardoor de aantallen tussen jaren niet altijd direct vergeleken kunnen worden.

Ook waarnemingen van predatoren zijn niet op een gestandaardiseerde wijze verzameld en geven vaak slechts een indruk van de situatie. In 2022 in drie gebieden in Drenthe uitgevoerd predatieonderzoek met camera's toonde aan dat de vos in deze gebieden veruit de belangrijkste predator van nesten was, gevolgd door steenmarter, zwarte kraai en das.

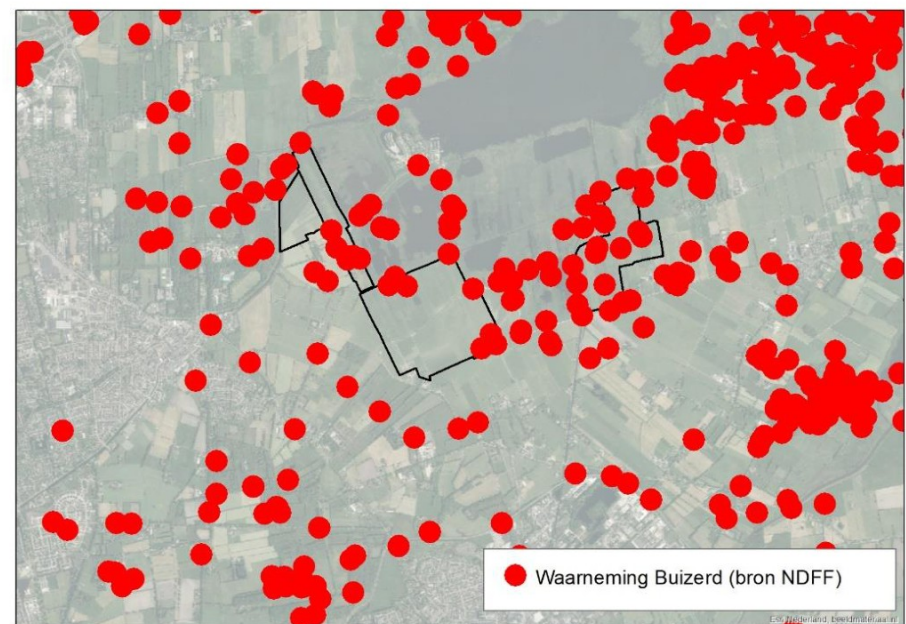
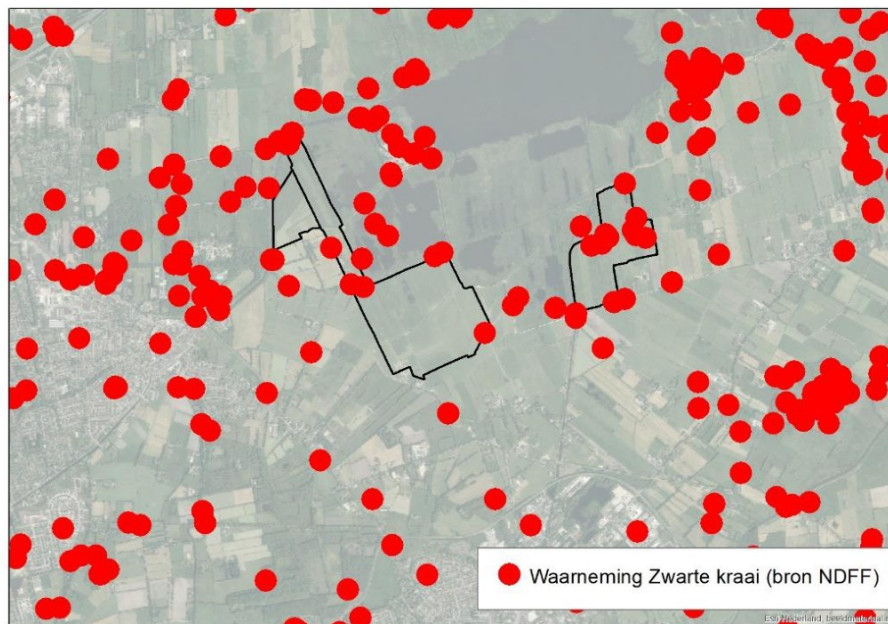
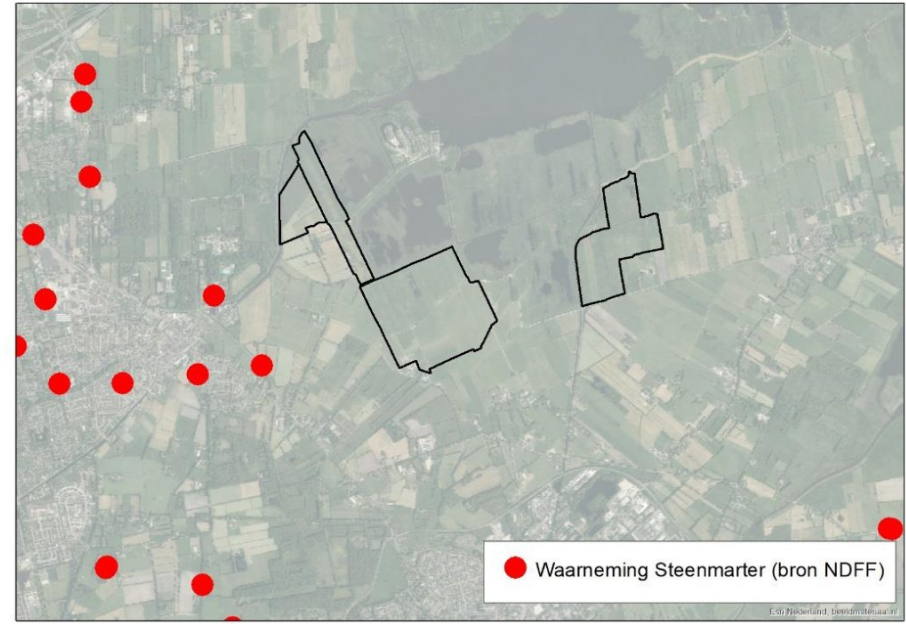
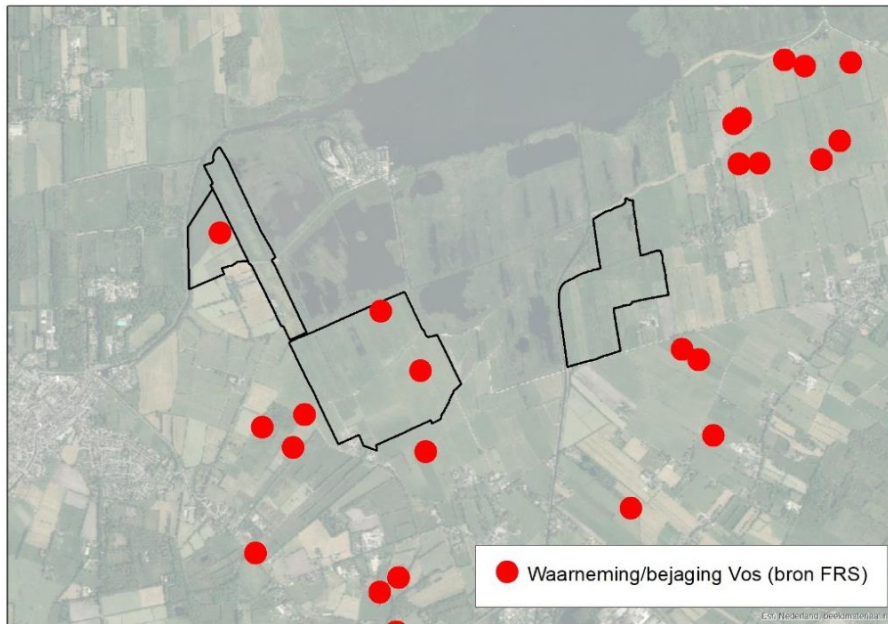
De in bijlage 2 opgenomen kaarten zijn m.u.v. vos, gebaseerd op data vanuit de NDFF. Hierbij zijn polygonen geconverteerd naar stippen en meerdere waarnemingen/stippen kunnen betrekking op één exemplaar. De kaarten geven dan ook niet meer dan een beeld van de aan- of afwezigheid van een soort in het gebied.

De aanbevelingen zijn gebaseerd op beschikbare data en gesprekken met lokale deskundigen.

Bijlage 1. Weidevogelbeheer in de jaren 2021-2023

Bijlage 2. Waarnemingen enkele predatoren 2021-2023

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen